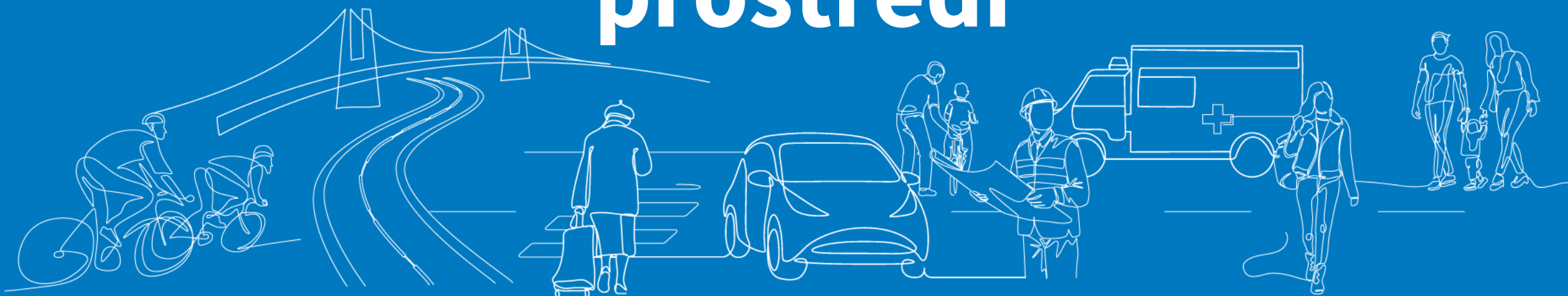

Silniční infrastruktura - nejen bezpečné, ale také příjemné prostředí

Smrtelné dopravní nehody – celosvětová epidemie

- Celosvětově umírá na silnicích každý rok cca 1,19 milionu osob. To je 15 osob na 100 000 obyvatel
- EU v roce 2024 – 20.017 mrtvých, tj. 4,5 osoby na milion obyvatel
- Silnice EU jsou nejbezpečnější na světě

Co je to filozofie Vize Nula

Není přípustné, aby byl někdo usmrcen či vážně zraněn v souvislosti se silniční dopravou. Jedinou akceptovatelnou číslicí charakterizující počet usmrcených či vážně zraněných je NULA. Společnost není ochotna akceptovat smrtelné úrazy např. na pracovištích, v letectví či na železnicích – proč by pak silniční doprava měla být výjimkou?

System silniční dopravy musí být navrhován s vědomím, že lidé dělají chyby, a tedy že nelze s absolutní jistotou vyloučit vznik dopravních nehod. Vize Nula akceptuje, že k nehodám dochází, nikoliv ovšem to, že při nich jsou usmrcováni či těžce zraňováni lidé:

- Ti, kdo navrhují dopravně bezpečnostní systém a jeho jednotlivé prvky, nesou hlavní odpovědnost za úroveň dosahovaného stupně bezpečnosti silničního provozu.
- Odpovědností každého jednotlivce pak je podřídit se příslušným závazným regulím.

Jedná se o přístup diametrálně odlišný od tradičního pojetí, kdy je nehoda považována za následek individuálního selhání účastníka silničního provozu. **Dopravní nehody tak nejsou důsledkem individuálního pochybení, ale naopak selháním celého systému.**

Počty obětí DN za r. 2024 – ČR vs. EU

V roce 2024 bylo na silnicích EU27 usmrceno 20.017 osob, což představuje mírný meziroční pokles o 449 jedinců. (V ČR zemřelo 494 osob, meziročně o 8 méně.)

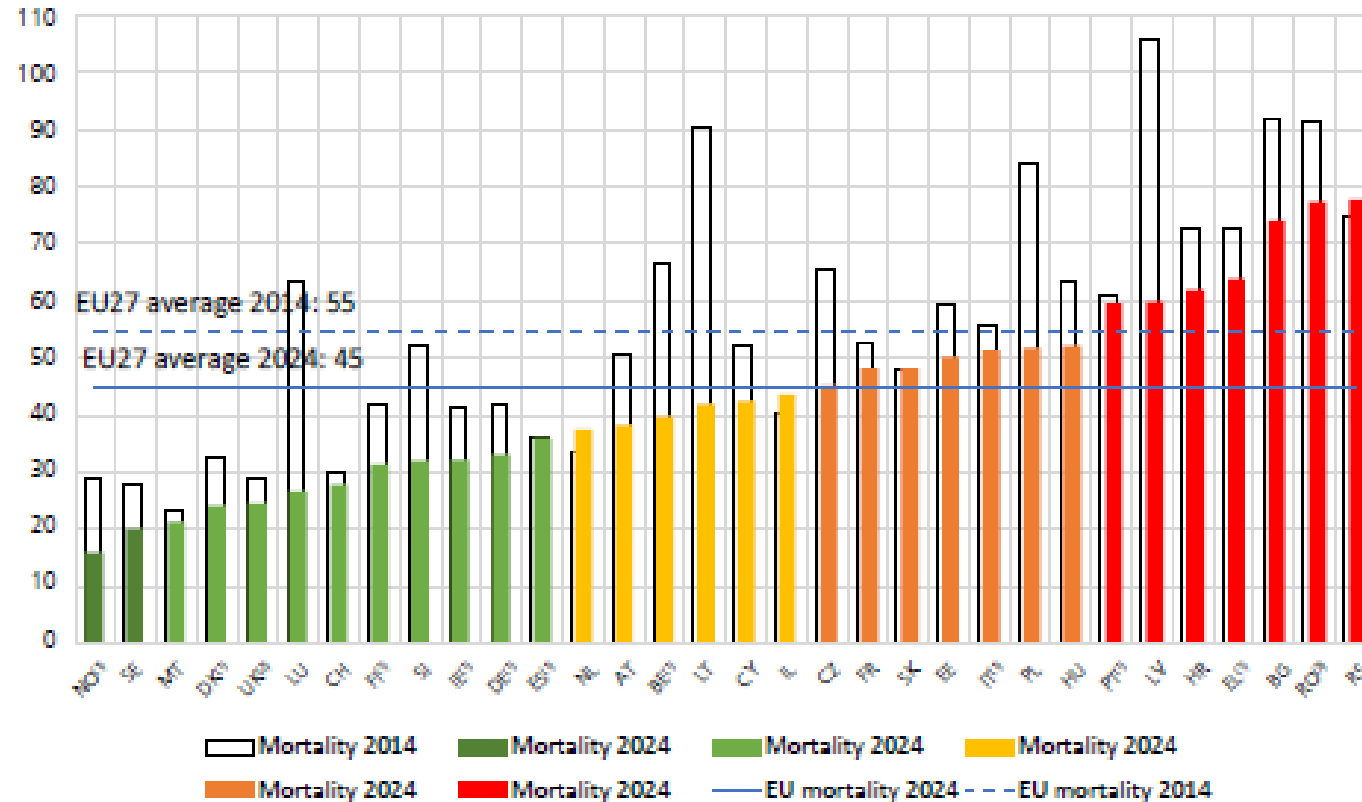
Česká republika se v roce 2024 umístila s 45 oběťmi dopravních nehod na milion obyvatel přesně na úrovni EU. Pozitivní je, že od roku 2019 se v EU snížil počet úmrtí na silnicích o 12 %, přičemž Česká republika zaznamenala dokonce 20% pokles.

Socioekonomické ztráty z dopravních nehod činily v roce 2023 cca 146 miliard korun. Do částky jsou zahrnuty i nehody neevidované Policií ČR. (Zdroj: CDV, v. v. i.)

Počty obětí DN za r. 2024 – ČR vs. EU

Figure 6. Road mortality (road deaths per million inhabitants) in 2024 (with mortality in 2014 for comparison).
⁽¹⁾National provisional estimates used for 2024, as final figures for 2024 were not available at the time this report went to print.
⁽²⁾UK data for 2024 are the provisional total for Great Britain (1633) combined with the total for Northern Ireland (69) for the calendar year 2024.
⁽³⁾CARE provisional data.

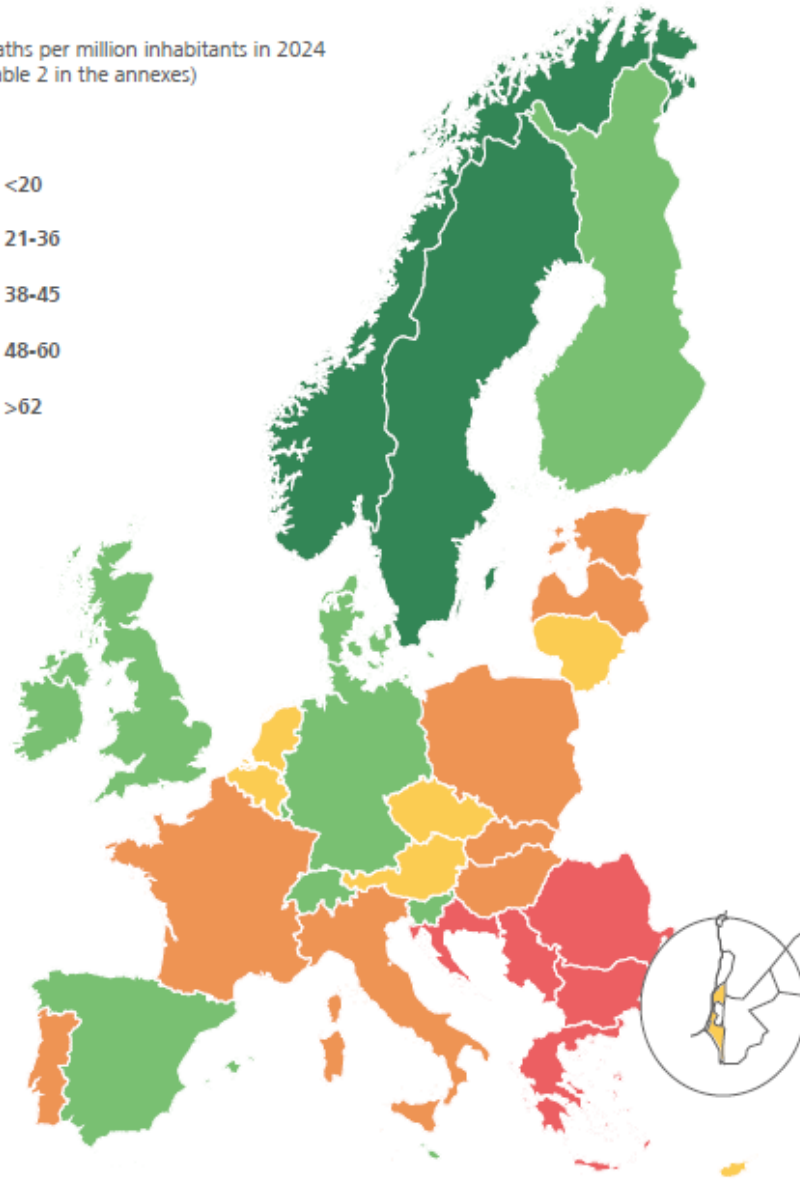
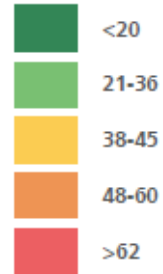
Zdroj: ETSC

Počty obětí DN za r. 2024 – ČR vs. EU

MAP 2:

Road deaths per million inhabitants in 2024
(Fig.6, Table 2 in the annexes)

Zdroj: ETSC

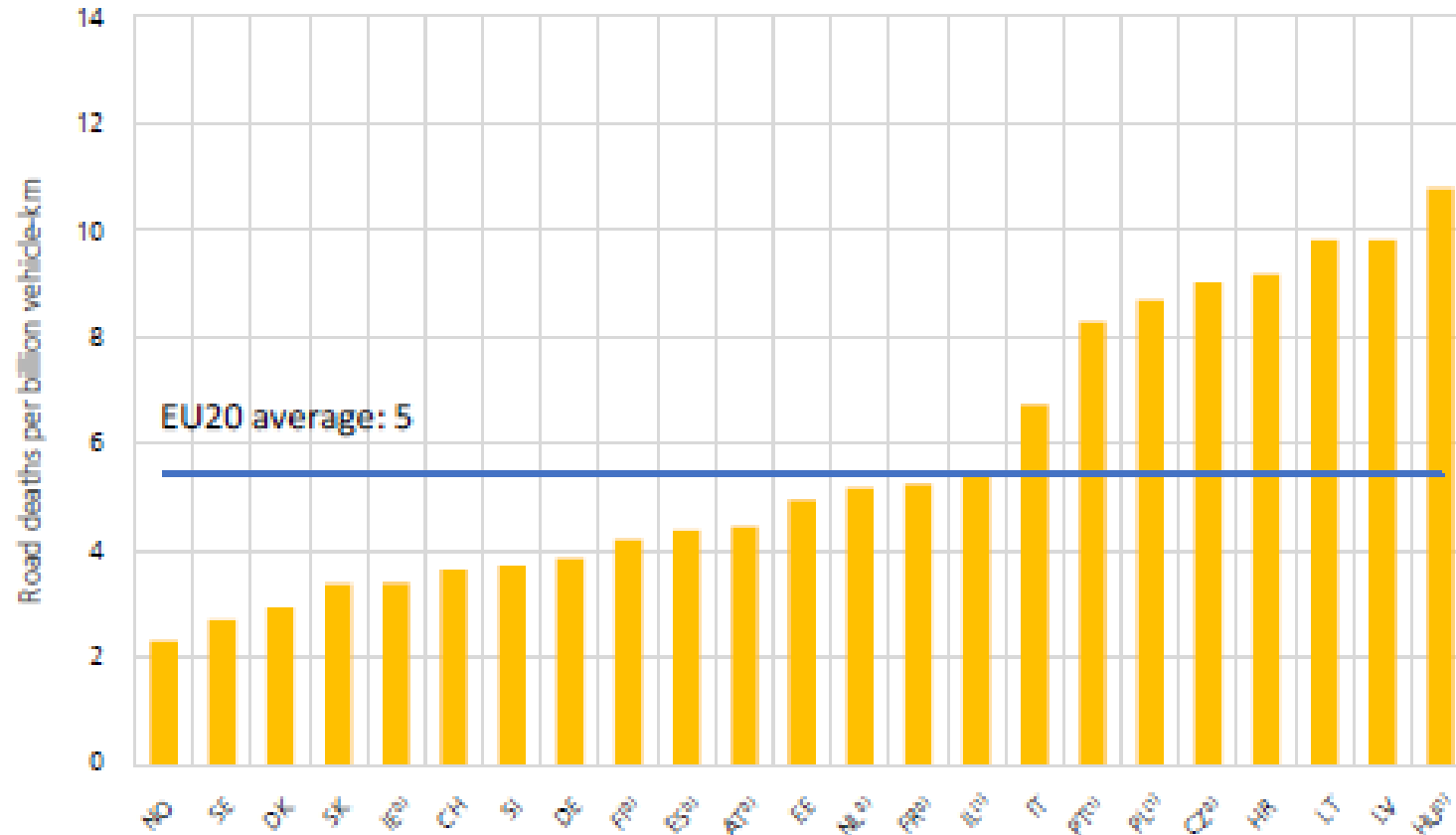
Počty usmrcených na ujetou vzdálenost

(zdroj: ETSC)

Figure 7. Road deaths per billion motor vehicle-km (2022-2024 average). Average for the latest three years for which both the road deaths and the estimated data on distance travelled are available.

⁽¹⁾2021-2023.

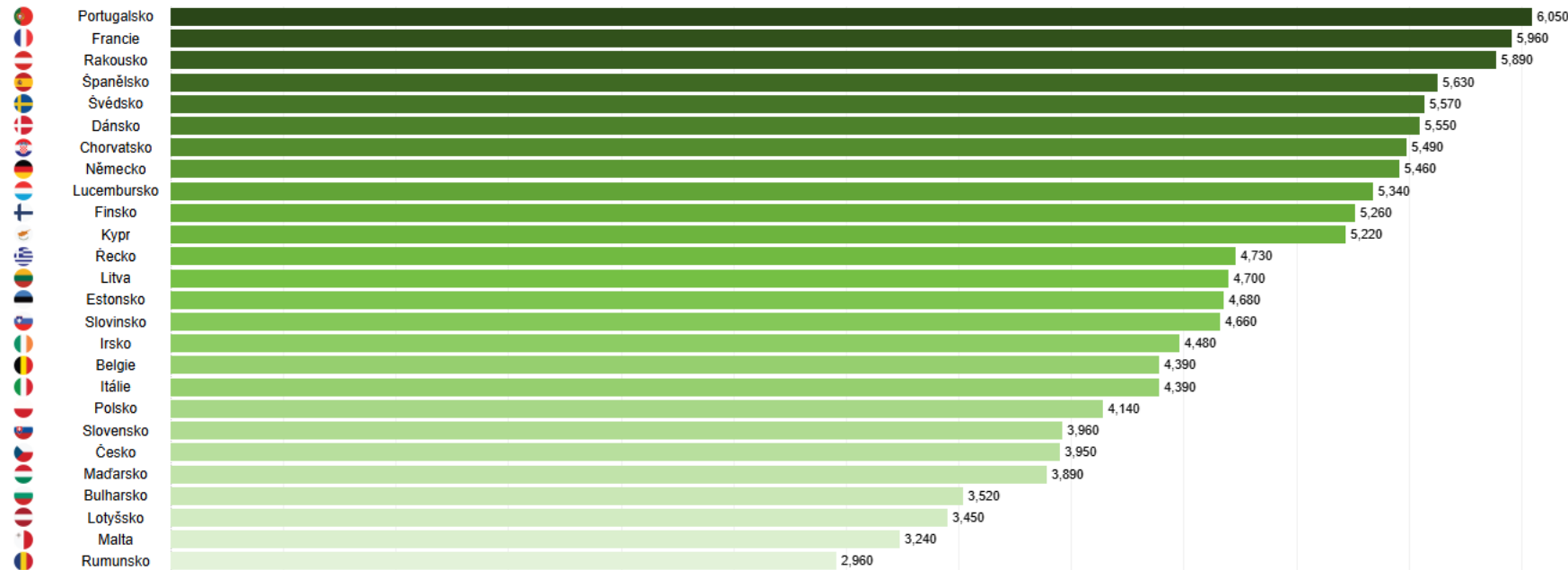
The EU average is calculated for the years 2021-2023 (average). EU20 average: EU27 excluding BE, BG, CY, EL, LU, MT and RO due to lack of data on vehicle distance travelled. Note: single-cyclist deaths are included in the road death data used in this figure.

Bezpečné a příjemné dopravní prostředí

Vnímaná kvalita silniční infrastruktury (Index prosperity Česka 2024)

(Index prosperity a finančního zdraví je společný výzkum České spořitelny, datového portálu Evropa v datech a Sociologického ústavu AV ČR.)

Silniční infrastruktura musí být nejen bezpečné, ale také pro širokou veřejnost příjemné prostředí. Jedná se o nedílnou kulturní součást každodenního života dané společnosti. V České republice máme co dohánět. V rámci EU je u nás šestá nejhorší vnímaná kvalita silniční infrastruktury.

Projekt ZVOLNI!

- **Všichni jsme si vědomi toho, že smysluplná mobilita nevzniká náhodou. Je výsledkem promyšlené strategie, spolupráce a odvahy dělat změny, které přetrvají.**
- **Právě k tomu je ale potřeba vytvořit společnou komunikační strategii podporující přátelskou, čistou, bezpečnou a aktivní mobilitu, jenž by propojila plánování, poradenství, osvětu i finanční podporu.**
- **Jde o to ukázat, jak může vypadat mobilita přívětivá k lidem, klimatu i veřejnému prostoru. Nejde jen o cyklostezky – jde o systém, kde každý krok má své místo a smysl.**

(Zdroj: Jaroslav Martínek)

Dopravní značení – kvalitní či nekvalitní?

Zákon o silničním provozu říká, že se mají **značky a semaforey užívat v uceleném systému**. Uvádí se v něm ale také to, že **se mají rozmísťovat jen v nezbytně nutné míře**. Praxe na mnoha místech Česka bývá zcela opačná. Značky jsou umísťovány alibisticky, správní úřad je prostě osadí, aby se vyhnul případné kritice. Přitom značky by měly být doplňkem pozemní komunikace. Ta je přece samovysvětlující. Z uspořádání silnice by mělo být jasné, jak se má řidič chovat. Značka má pouze upřesňovat, co by účastník provozu nemusel včas upozorovat.

Většina řidičů v průzkumech uvádí, že jsou dopravní značky užívány nadměrně. Problém je nejen se značkami, které jsou v ulicích umístěny zcela zbytečně nebo je jich příliš mnoho za sebou, ale také s těmi, jež řidič ani nemůže vnímat. Dopravní značky jsou tu také často orezlé, špinavé nebo je na nich užito tak malé písmo, že je řidič zákonitě vytěsňuje. Dopravní psycholog prof. PhDr. Matúš Šucha, Ph.D., uvádí, že **řidič projíždějící úsekem, který zná, sedmdesát procent nevnímá. A pokud jede daným místem poprvé, stejně nezaregistruje polovinu značek.**

Vzdělávací program pro úředníky a management samospráv – DZ a příjemný dopravní prostor

ŠKOLENÍ K POVOLOVÁNÍ DOPRAVNÍCH STAVEB A STANOVOVÁNÍ MÍSTNÍ ÚPRAVY PROVOZU

Zbrusu nový program určený příslušným úředníkům dopravních úřadů a vedení samospráv. Je zaměřen na předávání informací, jak správně a efektivně řešit dopravní značení na pozemních komunikacích. A nejen to. Současně budou podány informace, jak správně nahlížet na řešení dopravního prostoru a jeho okolí, a to s využitím zásad propagovaných odborníky v oblasti Smart Cities a Smart Mobility. Jedná se tedy o školení zaměřené nejen na předávání technických informací, ale rovněž motivační. Pro úředníky budou určena školení dvoudenní, pro management samospráv jednodenní.

Program je akreditovaný Ministerstvem vnitra. Jde o společný projekt Platformy VIZE 0, CENDIS, Policejního prezidia PČR a ČVUT.

Marketingový přístup – nejen co a jak, ale především PROČ?

Ovšem nesmí se jednat jen o ryze technokratický přístup, tedy řešit jen otázky CO a JAK udělat. Klíčové je položit si otázku, PROČ?

Veřejný prostor je srdcem každého města. Cestou k lepším městům je ZVOLNIT. Zamyšlení se nad tím, PROČ chceme definovat podstatu svých každodenních životů, povede ke smysluplnému zvolnění životního tempa. S minimem úsilí dosáhnout maximální kvality. Zvolnění nás naučí vnímat veřejný prostor jako místo k setkávání, trávení času a vytváření komunit. To vytváří zcela nový pohled na plánování veřejného prostoru.

Inspirativní webový portál projektu ZVOLNI! bude určen především pro širokou veřejnost.

Bc. Roman Budský, BA (Hons), MBA
dopravní expert
roman.budsky@vize0.cz

www.platformavize0.cz

